

ДОМАЋИ ПОТРОШАЧ И ДАЉЕ НЕМА КОРИСТИ ОД ОТВАРАЊА ВЕЛИКОГ БРОЈА МОДЕРНИХ ТРГОВИНА У СРБИЈИ

Супермаркети нису донели ниже цене

Наши пољопривредни производи су најјефтинији у региону, а артикли на рафовима - најскупији

ДОЛАЗАК великих трговинских ланаца и такозвана супермаркет револуција Србији нису донели ниже цене нити корист потрошачима и малим пољопривредним произвођачима. Напротив, истраживања показују да је у време отварања модерних продајних ланаца, од 2000. до 2012. године, дошло до значајног раста малопродајних цена. У том периоду, за 60 одсто увећана је цена свињског меса, за 83 одсто јабука и пилетог меса, кромпира за 87 одсто, пасуља за 106,

у нашем окружењу - рекао је Драган Шаговновић, директор Економског института. - Оно што је посебан проблем јесте мало присуство наших производа на полицима. Због такве ситуације, Економски институт предложио је Министарству трговине пројекат успостављања система праћена цена пољопривредних прехранбених производа у Србији. Генерални директор компаније "Силбо" Горан Тадић каже да је експанзија трговинских ланаца у Србији, између осталог, довела и до диспропорције између срп-

договарања и монопола у трговини, Тадић каже да у Србији није изражен картелски наступ трговинских ланаца, јер не постоји здрава конкуренција. Постоје аномалије у њиховом пословању, и оне су више последица стања на тржишту и непостојања законске регулативе.

Сарадник Економског института и Института за економику пољопривреде Татјана Бранков истиче да је две трећине ланаца у земљи у рукама страних компанија. - Трговинска глобализација требало би да донесе бенефите, попут раста прихода малих пољопривредних произвођача услед приступа различитим тржиштима, као и ниже цене за потрошаче - додаје Бранкова. - Међутим, у нашој земљи ти позитивни ефекти су изостали. Та револуција не само што није донела корист потрошачима и малим пољопривредним произвођачима, већ су тржишне промене омогућиле појединцима да заузму "монополске" позиције, отворен је простор за функционисање сивог тржишта, нелојалну конкуренцију, за неприхватљив раст цена.

С друге стране, Весна Ковач, државна секретарка у Министарству трговине, сматра да експанзија трговинских ланаца може само да донесе позитивне ефекте. - Мислим да присуство великог броја трговинских ланаца доприноси јачању локалне индустрије, произвођачи могу бити само на добитку и имају шансу да своје производе пласирају у великим трговинама - каже Ковачева. ■ **Д. МАРИНКОВИЋ**

а млека за чак 119 одсто, док су за то време домаћи пољопривредни производи изгубили на вредности. То што је повећана концентрација хипермаркета на тржишту малопродаје у Србији, како је оцењено на суботичком форуму "Храна за Европу", није довело до смањења цена у прехрани, а домаћим произвођачима хране већу доступност потрошача и тржишта. - Дошли смо у ситуацију да су цене примарних пољопривредних производа ниже него у региону, док су цене на полицама више него

ских цена и цена у региону. Као разлог за такво стање он наводи неразвијен малопродајни систем у Србији, у смислу здраве конкуренције. - Надамо се да ће кроз доласке нових трговинских а посебно дисконтних ланаца у Србију доћи до одређене промене у политици цена прехранбених производа - додаје Тадић. - Али свакако треба сагледати и ефекте како ће се у том случају позиционирати наш прерађивачки сектор, наш агропољопривредни комплекс. На питање да ли на тржишту Србије има картелског

Половина купује у традиционалним радњама

АНАЛИЗЕ показују да 55 одсто становника Србије купује у традиционалним радњама, да најмање купујемо у хипермаркетима, а да на храну трошимо чак 44 одсто прихода, истакла је Татјана Бранков.

лограма меса, што је мање него у ЕУ, где се по глави становника поједе 78 килограма - каже Бранкова. - Једемо више поврћа него становници у ЕУ, али зато поједемо знатно мање воћа. Због специфичних навика у исрани, на годишњем нивоу поједемо дуго више хлеба и пецива, али с друге стране, четри пута мање млека и млечних производа.